

JUBILEUM: I år er det hundre år siden apoteket åpnet i Åmli. I dag er denne delen av huset interiørbutikk. FOTO: PRIVAT

Nytt livsverk i bortgjemt bygd

Det gamle «spøkeshuset» er blitt et godt sted å bo, men de to søstrene har også skaffet Åmli et nytt og urbant samlingssted.

HER LEVER VI

– Bjørg, hun spør hva som driver oss. Hvorfor gidder vi egentlig?

Men svaret kommer Rita Malene Syvertsen med selv, før søsteren rekker å åpne munnen.

– Det er en drøm, og gleden ved å få det til er ubeskrivelig. Og når folk i tillegg skryter av det vi gjør, og stadig kommer tilbake, da kan vi vel ikke få det bedre? konstaterer Rita Malene spørrende.

– Nei, men det er selvplaging også, ler Bjørg Schøyen, uten at det ser ut til å plage henne så veldig mye.

STEMNING. Latteren sitter løst, kommentarene er kjappe og skuldrene lave. Men likevel er det hektisk denne formiddagen, men på en god og energisk måte.

Telefonen ringer hele tiden. Rita svarer en fast kunde blidt: Kyllingsalat skal bli, det er bare å komme innom og hente.

– Bjørg, du må lage en kyllingsalat og finne fram en brownie, hun pleier jo alltid å kjøpe det også, formaner lillesøsteren.

– Jammen det er tomt for salat, sier Bjørg fra kjøkkenet bak disken.

– Oj, skal bare bort på butikken, tilbake på to

sekunder, smiler Rita mot oss, og suser ut døra, mens Bjørg roper at hun må huske fløte også.

URBANT PÅ BYGDA. Fædrelandsvennens utsendte blir sittende igjen i den trivelige kafeen, med rykende varm macchiato i rødprykkete kopper, og får tid til å kikke seg rundt. Waldemars Børs, oppkalt etter søstrenes far, er en høyst moderne kafé, med urbane retter på menyen. Innredet kontrastfylt, med sjakkkrutet gulv og blondeduker. Kvalitetskaffemaskin, gammel bakergrue, gjenbruksmøbler og et bord funnet på søpla. Slikt som kler en ung kafé anno 2011, men også selve huset, som er bygget i 1895.

Rett over gangen, i huset som ligger midt i Åmli sentrum, driver søstrene Piano interior. I lokalet som tidligere huset bygdas apotek.

I andre etasje bor Rita og hennes to yngste barn, og over det leieboere. Det er liv i hver krok av det 750 kvadratmeter store huset, men slik har det ikke alltid vært.

HISTORIEN. – Huset hadde stått tomt i fem år og bygdas folk kalte det spøkeshuset. Det var ikke malt på 47 år, da jeg kjøpte det for ni år siden, etter å ha sett en annonse i Birkelandsavisen, forklarer Rita.

Hun satte seg i bilen og kjørte til Åmli, hvor

» Jeg har så mange prosjekter i hodet. Drømmen er å starte pensjonat.

Rita Malene Syvertsen

SØSTRENE: Bjørg Schøyen (t.v.) og Rita Malene Syvertsen utenfor huset som rommer både butikk, kafé og Ritas hjem.

BUTIKKEN: Den gamle apotekerdisken står her fortsatt, og brukes til å stille ut varene. Den staselige døren i bakgrunnen er inngangen til Piano Interior.

ALLE FOTO: KRISTIN ELLEFSEN

JUBILEUM: I år er det hundre år siden apoteket åpnet i Åmli. I dag er denne delen av huset interiørbutikk. FOTO: PRIVAT

Nytt livsverk i bortgjemt bygd

Det gamle «spøkeshuset» er blitt et godt sted å bo, men de to søstrene har også skaffet Åmli et nytt og urbant samlingssted.

HER LEVER VI

– Bjørg, hun spør hva som driver oss. Hvorfor gidder vi egentlig?

Men svaret kommer Rita Malene Syvertsen med selv, før søsteren rekker å åpne munnen.

– Det er en drøm, og gleden ved å få det til er ubeskrivelig. Og når folk i tillegg skryter av det vi gjør, og stadig kommer tilbake, da kan vi vel ikke få det bedre? konstaterer Rita Malene spørrende.

– Nei, men det er selvplaging også, ler Bjørg Schøyen, uten at det ser ut til å plage henne så veldig mye.

STEMNING. Latteren sitter løst, kommentarene er kjappe og skuldrene lave. Men likevel er det hektisk denne formiddagen, men på en god og energisk måte.

Telefonen ringer hele tiden. Rita svarer en fast kunde blidt: Kyllingsalat skal bli, det er bare å komme innom og hente.

– Bjørg, du må lage en kyllingsalat og finne fram en brownie, hun pleier jo alltid å kjøpe det også, formaner lillesøsteren.

– Jammen det er tomt for salat, sier Bjørg fra kjøkkenet bak disken.

– Oj, skal bare bort på butikken, tilbake på to

sekunder, smiler Rita mot oss, og suser ut døra, mens Bjørg roper at hun må huske fløte også.

URBANT PÅ BYGDA. Fædrelandsvennens utsendte blir sittende igjen i den trivelige kafeen, med rykende varm macchiato i rødprykkete kopper, og får tid til å kikke seg rundt. Waldemars Børs, oppkalt etter søstrenes far, er en høyst moderne kafé, med urbane retter på menyen. Innredet kontrastfylt, med sjakkkrutet gulv og blondeduker. Kvalitetskaffemaskin, gammel bakergrue, gjenbruksmøbler og et bord funnet på søpla. Slikt som kler en ung kafé anno 2011, men også selve huset, som er bygget i 1895.

Rett over gangen, i huset som ligger midt i Åmli sentrum, driver søstrene Piano interior. I lokalet som tidligere huset bygdas apotek.

I andre etasje bor Rita og hennes to yngste barn, og over det leieboere. Det er liv i hver krok av det 750 kvadratmeter store huset, men slik har det ikke alltid vært.

HISTORIEN. – Huset hadde stått tomt i fem år og bygdas folk kalte det spøkeshuset. Det var ikke malt på 47 år, da jeg kjøpte det for ni år siden, etter å ha sett en annonse i Birkelandsavisen, forklarer Rita.

Hun satte seg i bilen og kjørte til Åmli, hvor

”Jeg har så mange prosjekter i hodet. Drømmen er å starte pensjonat.

Rita Malene Syvertsen

SØSTRENE: Bjørg Schøyen (t.v.) og Rita Malene Syvertsen utenfor huset som rommer både butikk, kafé og Ritas hjem.

BUTIKKEN: Den gamle apotekerdisken står her fortsatt, og brukes til å stille ut varene. Den staselige døren i bakgrunnen er inngangen til Piano Interior.

ALLE FOTO: KRISTIN ELLEFSEN

VARME: Den gamle grua er blitt til en kjærkommen peis i Waldemars Børs, og Rita tenner stadig opp, både for varmen og stemningens skyld.

FAST KUNDE: – Maten er nydelig, selv om det er litt uvante smaker, men det har ingen vondt av. Et sted som dette gjør at også yngre finner veien til Åmli, tror kunde Karin Gangsei. Hun blir ekspedert av Bjørg.

BADET: Midt på gulvet i det staselige badet er brønnen, som huser fiskene Bjarte, Tellef og Margit, oppkalt etter bydas toppolitikere.

FULL FART: Det begynte i det små, men nå har søstrene hendene fulle. Telefonen ringer ustanselig, mye er matbestillinger fra bedrifter i nærområdet.

STUA: Rita har innredet stua med gamle møbler, litt herfra og litt derfra. Her trives hun godt, selv om hun sjelden tar seg tid til å sitte her og slappe av. Soverommet hennes i bakgrunnen. Legg merke til taklampa, som er en moderne kontrast til alt det gamle.

TOFT: Kaféen er kontrastfylt innredet med litt nytt, men mest brukt. De ulike stolene og bordene gir kaféen et uhyggelig og urbant uttrykk.

IDÉ: Bjørgs kreative evner resulterer i mange morsomme løsninger i hjemmet, slik som denne lampen hun har laget av mange perlede remser.

og søsknene måtte sove i stua. Jeg hjalp mye til, og rullet sengetøy i rulle og tok imot gjester fra jeg var bitte liten. Det var en god oppvekt, og jeg håper mine barn får samme opplevelse av å være en del av dette, forteller Rita.

SETTER GJESTENE HØYT. Huseieren tenner på peisen. Her er lunt og godt, og gjestene blir tatt imot med et vennlig smil. Alle kjenner alle, og Waldemars Børs er blitt et nytt samlingssted i bygda.

– Det dreier seg om å bli sett og tatt vare på, sier Rita, mens flere gjester kommer inn og lukker døra til vinterkulda.

WALDEMAR: Kaféen er oppkalt etter søstrenes far, og selvsagt henger et portrett av ham på veggen i kaféen.

– Det var visst her jeg skulle vært i hele dag, og så lukter det så godt, utbryter en mann når han kommer inn og dunker av seg snøen.

En annen kunde, Karin Gangsei, forteller at hun har bodd i Åmli i 40 år og at dette stedet er en god ting for bygda.

– Det er kjempekoselig her og maten nydelig, selv om det er litt uvante smaker. Men det har nok ingen vondt av, ler hun.

LEILIGHETEN. Rita tar oss med opp i andre etasje, og viser oss hjemmet sitt. Leiligheten er sjarmerende innredet, med brukfunn preget av tidens tann. Gulvet skal slipes ned og vegge-

SLITT: Gulvet er blått, skapet er avskallet grønt. Vi vet ikke hva som er mest sjarmerende. Innredningen eller kattungen?

GANGA: Rita og barna har nettopp flyttet fra tredje etasje og ned i andre. – Veggen er nyoppsett, men ikke malt enda. Jeg har også planer om å innrede et større rom over butikken. Det er mye å ta tak i, men fy søren så gøy, ler den initiativrike eieren.

IKKE A4: Mens andre kjøper ny kjøkkeninnredning, bruker Rita det hun har. Gamle kasser er like effektive og minst like vakre.

KJØKKENSKAP: Lett å holde oversikten når man har matvarer og ellers det man trenger i et åpent, sjarmerende gammelt skap.

hun knapt hadde vært før. Fire dager senere, fredag den trettende, kjøpte hun huset for 840.000 kroner. Uten å ha penger, men med en drøm om å skape og guts nok til tørre.

Rita forteller at hun føler at hun ble ført hit. Det var en mening med at huset skulle bli hennes.

– Jeg var enslig mor, og banken frarådet meg skriftlig fra å kjøpe huset. Men da jeg fikk leid ut 3. etasje og sikret meg litt inntekt, fikk jeg til slutt innvilget lånet.

PROSESSEN. Men på den tida bodde Rita i nybygd hus på Tveit, og drev kafé på Birkeland. Først for tre år siden tok hun med seg de to minste barna og flyttet til Åmli, og de siste par årene har butikk og kafé kommet til.

– Vi har pusset opp mye, og jobben har vært enorm. Huset er mitt, men min fantastiske søster har investert sparepengene og driver butikken og kaféen, forteller Rita og skryter av store-søsteren.

Bjørg har reist mye og tatt med inspirasjon fra hele verden til Åmli. Utradisjonelle løsninger som brønn på badet, med naturlig tilsig av grunnvann, omgjort til et akvarium for fiskene Bjarte, Tellef og Margit, oppkalt etter henholdsvis rådmann, ordfører og varaordfører i bygda, er bare ett av husets blikkfang.

Det er Rita som står for den daglige driften. Bjørg bor i Brussel, og er i Åmli og jobber cirka en gang i måneden. De er et fint tospann, og påstår at gründerånden og gleden av å serve andre ligger i blodet.

EGEN BARNDOM. – Om sommeren leide vi ut soverommene i barndomshjemmet på Korsvik

ne males. Badet skal bygges om og kjøkkenet utvides. Etter hvert.

– Det skapet fikk jeg av en som brukte det til maling i garasjen. Det er ikke mange nye møbler her, sier Rita og forteller om da hun var på søpla og fant bordet til kaféen.

– Jeg plasserte det på taket, og bandt det fast ved å surre tau rundt hele leiebilen. Så måtte jeg krype inn gjennom bakluka, for å komme inn i førersetet.

Det gikk med et nødsrik, verre var det da hun kom hjem.

– Jeg kom meg ikke ut, jeg hadde jo bundet meg inne i bilen, og måtte ringe en nabo som

fikk løsnet knuten, ler hun.

Og slik er det med det meste. Alt har en historie, gjerne tilknyttet Ritas påfunn. Og både hun og barna, Luna Electra (6) og Rasmus (4) trives godt i leiligheten, selv om de strengt tatt er like mye i butikken og kaféen. At minstemann av og til kommer ned i pysjen, synes gjestene bare er hyggelig.

GÅR I ARV. – De låner gjerne bort lekene sine, hvis det er andre barn i kaféen. Det er godt å se at de er gjestfrie og glade i mennesker, de også. Man blir jo nesten en stor familie med alle besøkende, når man lever som dette, sier Rita og avslører at

hun har mer på gang.

– Jeg har så mange prosjekter i hodet. Drømmen er å starte pensjonat, smiler hun. Og når Rita drømmer om noe, blir det gjerne slik.

– Man må være villig til å ofre noe, da får man som regel igjen for det. Så får det heller ta den tida det trenger, avslutter Rita Malen Syvertsen.

Tekst: **Kari Byklum**
kari.byklum@fvn.no – 38 11 32 37

VARME: Den gamle grua er blitt til en kjærkommen peis i Waldemars Børs, og Rita tenner stadig opp, både for varmen og stemningens skyld.

FAST KUNDE: – Maten er nydelig, selv om det er litt uvante smaker, men det har ingen vondt av. Et sted som dette gjør at også yngre finner veien til Åmli, tror kunde Karin Gangsei. Hun blir ekspedert av Bjørg.

BADET: Midt på gulvet i det staselige badet er brønnen, som huser fiskene Bjarte, Tellef og Margit, oppkalt etter bydas toppolitikere.

FULL FART: Det begynte i det små, men nå har søstrene hendene fulle. Telefonen ringer ustanselig, mye er matbestillinger fra bedrifter i nærrområdet.

STUA: Rita har innredet stua med gamle møbler, litt herfra og litt derfra. Her trives hun godt, selv om hun sjelden tar seg tid til å sitte her og slappe av. Soverommet hennes i bakgrunnen. Legg merke til taklampa, som er en moderne kontrast til alt det gamle.

TOFT: Kaféen er kontrastfylt innredet med litt nytt, men mest brukt. De ulike stolene og bordene gir kaféen et uhyggelig og urbant uttrykk.

IDÉ: Bjørgs kreative evner resulterer i mange morsomme løsninger i hjemmet, slik som denne lampen hun har laget av mange perlede remser.

og søsknene måtte sove i stua. Jeg hjalp mye til, og rullet sengetøy i rulle og tok imot gjester fra jeg var bitte liten. Det var en god oppvekt, og jeg håper mine barn får samme opplevelse av å være en del av dette, forteller Rita.

SETTER GJESTENE HØYT. Huseieren tenner på peisen. Her er lunt og godt, og gjestene blir tatt imot med et vennlig smil. Alle kjenner alle, og Waldemars Børs er blitt et nytt samlingssted i bygda.

– Det dreier seg om å bli sett og tatt vare på, sier Rita, mens flere gjester kommer inn og lukker døra til vinterkulda.

WALDEMAR: Kaféen er oppkalt etter søstrenes far, og selvsagt henger et portrett av ham på veggen i kaféen.

– Det var visst her jeg skulle vært i hele dag, og så lukter det så godt, utbryter en mann når han kommer inn og dunker av seg snøen.

En annen kunde, Karin Gangsei, forteller at hun har bodd i Åmli i 40 år og at dette stedet er en god ting for bygda.

– Det er kjempekoselig her og maten nydelig, selv om det er litt uvante smaker. Men det har nok ingen vondt av, ler hun.

LEILIGHETEN. Rita tar oss med opp i andre etasje, og viser oss hjemmet sitt. Leiligheten er sjarmerende innredet, med brukfunn preget av tidens tann. Gulvet skal slipes ned og vegge-

SLITT: Gulvet er blått, skapet er avskallet grønt. Vi vet ikke hva som er mest sjarmerende. Innredningen eller kattungen?

GANGA: Rita og barna har nettopp flyttet fra tredje etasje og ned i andre. – Veggen er nyoppsett, men ikke malt enda. Jeg har også planer om å innrede et større rom over butikken. Det er mye å ta tak i, men fy søren så gøy, ler den initiativrike eieren.

IKKE A4: Mens andre kjøper ny kjøkkeninnredning, bruker Rita det hun har. Gamle kasser er like effektive og minst like vakre.

KJØKKENSKAP: Lett å holde oversikten når man har matvarer og ellers det man trenger i et åpent, sjarmerende gammelt skap.

hun knapt hadde vært før. Fire dager senere, fredag den trettende, kjøpte hun huset for 840.000 kroner. Uten å ha penger, men med en drøm om å skape og guts nok til tørre.

Rita forteller at hun føler at hun ble ført hit. Det var en mening med at huset skulle bli hennes.

– Jeg var enslig mor, og banken frarådet meg skriftlig fra å kjøpe huset. Men da jeg fikk leid ut 3. etasje og sikret meg litt inntekt, fikk jeg til slutt innvilget lånet.

PROSESSEN. Men på den tida bodde Rita i nybygd hus på Tveit, og drev kafé på Birkeland. Først for tre år siden tok hun med seg de to minste barna og flyttet til Åmli, og de siste par årene har butikk og kafé kommet til.

– Vi har pusset opp mye, og jobben har vært enorm. Huset er mitt, men min fantastiske søster har investert sparepengene og driver butikken og kaféen, forteller Rita og skryter av store-søsteren.

Bjørg har reist mye og tatt med inspirasjon fra hele verden til Åmli. Utradisjonelle løsninger som brønn på badet, med naturlig tilsig av grunnvann, omgjort til et akvarium for fiskene Bjarte, Tellef og Margit, oppkalt etter henholdsvis rådmann, ordfører og varaordfører i bygda, er bare ett av husets blikkfang.

Det er Rita som står for den daglige driften. Bjørg bor i Brussel, og er i Åmli og jobber cirka en gang i måneden. De er et fint tospann, og påstår at grunderanden og gleden av å serve andre ligger i blodet.

EGEN BARNDOM. – Om sommeren leide vi ut soverommene i barndomshjemmet på Korsvik

ne males. Badet skal bygges om og kjøkkenet utvides. Etter hvert.

– Det skapet fikk jeg av en som brukte det til maling i garasjen. Det er ikke mange nye møbler her, sier Rita og forteller om da hun var på søpla og fant bordet til kaféen.

– Jeg plasserte det på taket, og bandt det fast ved å surre tau rundt hele leiebilen. Så måtte jeg krype inn gjennom bakluka, for å komme inn i førersetet.

Det gikk med et nødsrik, verre var det da hun kom hjem.

– Jeg kom meg ikke ut, jeg hadde jo bundet meg inne i bilen, og måtte ringe en nabo som

fikk løsnet knuten, ler hun.

Og slik er det med det meste. Alt har en historie, gjerne tilknyttet Ritas påfunn. Og både hun og barna, Luna Electra (6) og Rasmus (4) trives godt i leiligheten, selv om de strengt tatt er like mye i butikken og kaféen. At minstemann av og til kommer ned i pysjen, synes gjestene bare er hyggelig.

GÅR I ARV. – De låner gjerne bort lekene sine, hvis det er andre barn i kaféen. Det er godt å se at de er gjestfrie og glade i mennesker, de også. Man blir jo nesten en stor familie med alle besøkende, når man lever som dette, sier Rita og avslører at

hun har mer på gang.

– Jeg har så mange prosjekter i hodet. Drømmen er å starte pensjonat, smiler hun. Og når Rita drømmer om noe, blir det gjerne slik.

– Man må være villig til å ofre noe, da får man som regel igjen for det. Så får det heller ta den tida det trenger, avslutter Rita Malen Syvertsen.

Tekst: **Kari Byklum**
kari.byklum@fvn.no – 38 11 32 37